

Fros van der Maden

PROEFKATERN

VLOT NEDERLANDS

Methode Nederlands
voor (jong)volwassen anderstaligen

CEFR / ERK B1 - naar B2

Dit boek is van: .....

Edutekst

Bij deze uitgave horen:

- audiobestanden
- VLOT NEDERLANDS Docentenhandleiding

Je downloadt de audiobestanden (mp3-formaat) op: www.frosvandermaden.nl/audio

Docenten die met VLOT NEDERLANDS werken, kunnen de digitale docentenhandleiding gratis aanvragen door een mail te sturen naar edutekst@frosvandermaden.nl

Omslagfoto	Marjolein Tol
Omslagontwerp	Pol van Rijn
Audiotechneik	Frans van Rijn en Studio Boterdiep Groningen
Stemmen	Leon Bierling, Corné Kosse, Steven van der Meer, Sarah van der Meere, Tamarah Openneer, Merel Sanders
Tekstcorrectie	Frans van Rijn
Druk en distributie	Inspiremedia NOVO Groningen
ISBN	9789082325393

Copyright 2018 Edutekst

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden opgeslagen of vermenigvuldigd op welke wijze dan ook, zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever.

Inhoudsopgave		3
Inleiding		8
1	Het lage land bij de zee	10
A	<i>Luisteren, spreken</i> <i>en gesprekken voeren</i>	
	1 Kennismaken	10
	2 Dialoog: <i>Een praatje in de universiteitskantine</i> Het juiste woord: <i>Nederland</i> en <i>Nederlands</i>	10 11
	3 Formuleren: toestemming vragen en (niet) geven	12
B	<i>Grammatica</i>	
	1 <i>Kunnen, mogen, moeten</i> en <i>willen</i>	12
	2 Twee infinitieven in voltooid tijd: <i>Hij is blijven eten</i>	13
	3 Toestemming of opdracht: <i>van</i>	14
	4 <i>Hoeven</i>	14
	5 <i>Laten</i>	14
C	<i>Lezen</i>	
	1 Gedicht: <i>Herinnering aan Holland</i>	15
	2 Leestekst: <i>De kaart van Nederland</i>	16
	3 Huiswerk in Vlot Nederlands	17
D	<i>Oefenen met lezen,</i> <i>woordenschat,</i> <i>grammatica</i> <i>en schrijven</i>	
	1 Vragen bij <i>De kaart van Nederland</i>	18
	2 Woordenschat + audiotekst 2	18
	3 Uitdrukkingen: <i>het hoofd</i>	20
	4 Oefenen met grammatica uit dit hoofdstuk	20
	5 Herhaling: vergelijken, 't <i>ex-kofschip</i>	21
	6 Schrijven: e-mail	23
	7 Woorden leren	23
2	De magie van muziek	24
	Woordentoets	24
A	<i>Luisteren, spreken</i> <i>en gesprekken voeren</i>	
	1 Dialoog: <i>De magie van het Prinsengrachtconcert</i> Het juiste woord: <i>maar</i>	24 25
	2 Formuleren: mening vragen en geven	26
B	<i>Grammatica</i>	
	1 Toekomstige tijd	27
	2 Praten over iets wat een tijdje duurt	28
	3 Het tegenwoordig deelwoord	28
C	<i>Lezen</i>	
	1 Liedtekst: <i>Annabel</i>	29
	2 Blog: <i>Muziek maakt slim?</i>	30
D	<i>Oefenen met lezen,</i> <i>woordenschat,</i> <i>grammatica</i> <i>en schrijven</i>	
	1 Leestekst: <i>Jazz aan de Noordzee</i>	31
	2 Woordenschat + audiotekst 4	32
	3 Uitdrukkingen: <i>de buik</i>	34
	4 Oefenen met grammatica uit dit hoofdstuk	34
	5 Herhaling: adjectief, 't <i>ex-kofschip</i>	35
	6 Schrijven: uitnodiging	36
	7 Woorden leren	36
3	Tussen droom en daad	37
	Woordentoets	37
A	<i>Luisteren, spreken</i> <i>en gesprekken voeren</i>	
	1 Dialoog: <i>Weerzien in het ziekenhuis</i> Het juiste woord: <i>onthouden</i> en <i>zich herinneren</i>	37 38
	2 Formuleren: meeleven met anderen	38
	3 <i>Het verhaal van mijn ...</i>	39
B	<i>Grammatica</i>	
	1 <i>(Om) te</i> + infinitief	40
	2 <i>Om te</i> + infinitief	40
	3 <i>Te</i> + bijvoeglijk naamwoord	41
C	<i>Lezen</i>	
	1 Advertentie: <i>Medicijnen? Niet in het riool!</i>	41

		2 Nieuwsbericht: <i>Lilianne Ploumen krijgt prijs</i>	42
D	<i>Oefenen met lezen, woordenschat, grammatica en schrijven</i>	1 Leestekst: <i>Aletta's droom</i>	42
		2 Woordenschat + audiotekst 6	44
		3 Uitdrukkingen: <i>het hart</i>	46
		4 Oefenen met grammatica uit dit hoofdstuk	47
		5 Herhaling: ontkenning, tegenwoordige tijd	48
		6 Schrijven: blog	49
		7 Woorden leren	49
4	Wolkenkrabbers en kubuswoningen		50
	Woordentoets		50
A	<i>Luisteren, spreken en gesprekken voeren</i>	0 Korte presentatie: <i>Het verhaal van mijn ...</i>	50
		1 Dialoog: <i>Architectuur van de toekomst</i>	50
		Het juiste woord: <i>kennen, kunnen en weten</i>	51
		2 Formuleren: zich verontschuldigen	51
B	<i>Grammatica</i>	1 Hoofdzinnen	52
		2 Voegwoorden tussen hoofdzinnen	53
		3 Verkleinwoorden	53
C	<i>Lezen</i>	1 Brochure: <i>Nieuwbouwprojecten</i>	54
		2 Verslag: <i>Een kathedraal op de hei</i>	55
D	<i>Oefenen met lezen, woordenschat, grammatica en schrijven</i>	1 Leestekst: <i>Wolkenkrabbers en kubuswoningen</i>	56
		2 Woordenschat + audiotekst 8	57
		3 Uitdrukkingen: <i>de hand</i>	58
		4 Oefenen met grammatica uit dit hoofdstuk	59
		5 Herhaling: de tijd zeggen, Engelse werkwoorden	60
		6 Schrijven: verslag	61
		7 Woorden leren	61
		8 Leren: hoofdstuk 1-4	61
5	Pas op: overstekende dieren!		62
	Woordentoets		62
	Hoofdstuktoets (hfst. 1 – 4)		62
A	<i>Luisteren, spreken en gesprekken voeren</i>	0 Korte presentatie: <i>Het verhaal van mijn ...</i>	62
		1 Dialoog: <i>Wat stem jij?</i>	62
		Het juiste woord: <i>leven en wonen</i>	63
		2 Formuleren: het (niet) eens zijn met iemand	63
B	<i>Grammatica</i>	1 Werkwoorden van positie	64
		2 Scheidbare werkwoorden	65
		3 Onscheidbare werkwoorden	66
C	<i>Lezen</i>	1 Reclameposter: <i>scharreleieren</i>	66
		2 Ingezonden brief: <i>Zwerfafval</i>	67
D	<i>Oefenen met lezen, woordenschat, grammatica en schrijven</i>	1 Leestekst: <i>Veilig oversteken voor dieren</i>	67
		2 Woordenschat + audiotekst 10	68
		3 Uitdrukkingen: <i>het been</i>	70
		4 Oefenen met grammatica uit dit hoofdstuk	70
		5 Herhaling: bijvoeglijk naamw., reflexief werkwoord	71
		6 Schrijven: ingezonden brief	72
		7 Woorden leren	72
6	Schepen in de polder		73
	Woordentoets		73
A	<i>Luisteren, spreken en gesprekken voeren</i>	0 Korte presentatie: <i>Het verhaal van mijn ...</i>	73
		1 Dialoog: <i>Fabio en Iris</i>	73
		Het juiste woord: <i>bedoelen, betekenen en menen</i>	74

		2 Formuleren: een toelichting geven	74
B	<i>Grammatica</i>	1 Structuur van de bijzin	75
		2 Voegwoorden voor bijzinnen	75
		3 Zinsdelen <i>na</i> de werkwoorden aan het eind van de zin	77
		4 Verschillende functies van <i>dat</i> , <i>of</i> en <i>toen</i>	77
C	<i>Lezen</i>	1 Website: <i>Openbaar vervoer</i>	77
		2 Informatieve tekst: <i>Vaarwegen in Nederland</i>	79
D	<i>Oefenen met lezen, woordenschat, grammatica en schrijven</i>	1 Leestekst: <i>De Bataviawerf</i>	79
		2 Woordenschat + audiotekst 12	81
		3 Uitdrukkingen: <i>de teen</i>	85
		4 Oefenen met grammatica uit dit hoofdstuk	86
		5 Herhaling: voltooid tijd	86
		6 Schrijven: persoonlijk verhaal	87
		7 Woorden leren	87
7	Snert, wat is dat?		88
	Woordtoets		88
A	<i>Luisteren, spreken en gesprekken voeren</i>	0 Korte presentatie: <i>Het verhaal van mijn ...</i>	88
		1 Dialoog: <i>Mimouna's hapjes</i>	88
		Het juiste woord: <i>fruit</i> en <i>vruchten</i> , <i>heel</i> en <i>veel</i>	89
		2 Formuleren: instructies geven	89
B	<i>Grammatica</i>	1 Functies van <i>zullen</i>	90
		2 Functies van <i>zou(den)</i>	91
		3 Kleine woordjes in de zin	91
C	<i>Lezen</i>	1 Column: <i>Fout eten</i>	92
		2 Achtergrondartikel: <i>Pepernoten en ander strooigoed</i>	93
D	<i>Oefenen met lezen, woordenschat, grammatica en schrijven</i>	1 Leestekst: <i>WK Snertkoken</i>	94
		2 Woordenschat + audiotekst 14	96
		3 Uitdrukkingen: <i>het oog</i>	97
		4 Oefenen met grammatica uit dit hoofdstuk	98
		5 Herhaling: verpakkingen, voltooid tijd	99
		6 Schrijven: gebruiksaanwijzing, handleiding of recept	100
		7 Woorden leren	100
8	Warmlopen voor wetenschap		101
	Woordtoets		101
A	<i>Luisteren, spreken en gesprekken voeren</i>	0 Korte presentatie: <i>Het verhaal van mijn ...</i>	101
		1 Dialoog: <i>Keien in natuurkunde</i>	101
		Het juiste woord: <i>lijken</i> , <i>schijnen</i> en <i>blijken</i>	102
		2 Formuleren: iets betreuren	102
B	<i>Grammatica</i>	1 De bijvoeglijke bijzin	103
C	<i>Lezen</i>	1 Advertentie: <i>Dansende wetenschap</i>	105
		2 Interviews: <i>Buitenlandse studenten</i>	105
D	<i>Oefenen met lezen, woordenschat, grammatica en schrijven</i>	1 Leestekst: <i>Het weekend van de Wetenschap</i>	107
		2 Woordenschat + audiotekst 16	108
		3 Uitdrukkingen: <i>de neus</i>	109
		4 Oefenen met grammatica uit dit hoofdstuk	110
		5 Herhaling: pers. voornaamwoord, verleden tijd	111
		6 Schrijven: tekst over school, opleiding of studie	112
		7 Woorden leren	112
		8 Leren: hoofdstuk 5 - 8	112

9	Echt of vals?		113
	Woordentoets		113
	Hoofdstuktoets (hfst. 5 - 8)		113
A	<i>Luisteren, spreken</i>	0 Korte presentatie: <i>Het verhaal van mijn ...</i>	113
	<i>en gesprekken voeren</i>	1 Dialoog: <i>De schilderijen van Enrique</i>	113
		Het juiste woord: <i>beroep, werk en baan</i>	114
		2 Formuleren: afspraken maken, uitstellen en afzeggen	114
B	<i>Grammatica</i>	1 De passieve vorm gebruiken	116
		2 De passieve vorm: <i>worden</i> en <i>zijn</i>	116
		3 <i>Er</i> gebruiken	118
		4 <i>Worden</i> als zelfstandig werkwoord	118
C	<i>Lezen</i>	1 Uitnodiging: <i>Naar de bollen</i>	119
		2 Recensie: <i>Vader en dochter</i>	119
D	<i>Oefenen met lezen, woordenschat, grammatica en schrijven</i>	1 Leestekst: <i>Han van Meegeren, meestervervalser</i>	120
		2 Woordenschat + audiotekst 18	122
		3 Uitdrukkingen: <i>het oor</i>	124
		4 Oefenen met grammatica uit dit hoofdstuk	125
		5 Herhaling: voegwoorden, woordvolgorde	126
		6 Schrijven: een korte recensie	127
		7 Woorden leren	127
10	Andere energie		128
	Woordentoets		128
A	<i>Luisteren, spreken</i>	0 Korte presentatie: <i>Het verhaal van mijn ...</i>	128
	<i>en gesprekken voeren</i>	1 Dialoog: <i>Zuinig</i>	128
		Het juiste woord: <i>thuis</i> en <i>in huis</i>	129
		2 Formuleren: advies geven	129
B	<i>Grammatica</i>	1 Betekenis met meervoud, werkwoord enkelvoud	130
		2 Verwijzen met voorzetsel	131
C	<i>Lezen</i>	1 Tips: <i>energie besparen</i>	132
		2 Oproep: <i>Doe mee aan Warmetriendag!</i>	133
D	<i>Oefenen met lezen, woordenschat, grammatica en schrijven</i>	1 Leestekst: <i>Andere energie</i>	133
		2 Woordenschat + audiotekst 20	134
		3 Uitdrukkingen: <i>de mond</i>	136
		4 Oefenen met grammatica uit dit hoofdstuk	137
		5 Herhaling: voorzetsels, voltooid tijd	138
		6 Schrijven: korte formele brief	139
		7 Woorden leren	139
11	Heel Holland fietst		140
	Woordentoets		140
A	<i>Luisteren, spreken</i>	0 Korte presentatie: <i>Het verhaal van mijn ...</i>	140
	<i>en gesprekken voeren</i>	1 Dialoog: <i>Zo vrij als een vogeltje</i>	140
		Het juiste woord: <i>het koud hebben etc.</i>	141
		2 Formuleren: beleefde vragen stellen	141
B	<i>Grammatica</i>	1 Voegwoord en bijwoord	142
C	<i>Lezen</i>	1 Documentaire: <i>How the Dutch got their cyclepaths</i>	144
		2 Regels: <i>Hoe blijf je een dame of heer in het verkeer?</i>	145
D	<i>Oefenen met lezen, woordenschat, grammatica en schrijven</i>	1 Leestekst: <i>Heel Holland fietst</i>	146
		2 Woordenschat + audiotekst 22	147
		3 Uitdrukkingen: <i>het haar</i>	150
		4 Oefenen met grammatica uit dit hoofdstuk	151

		5 Herhaling: vaste voorzetsels, voltooid verleden tijd	152
		6 Schrijven: korte informele brief	154
		7 Woorden leren	154
12	Traditie en vernieuwing		155
	Woordentoets		155
	Hoofdstuktoets (hst. 9 – 12)		155
A	<i>Luisteren, spreken</i>	0 Korte presentatie: Het verhaal van mijn ...	155
	<i>en gesprekken voeren</i>	1 Dialoog: <i>Typisch Nederlands?</i>	155
		Het juiste woord: <i>te danken aan - te wijten aan</i>	
		<i>spontaan - zomaar</i>	156
		2 Formulieren: een wens uitspreken	156
B	<i>Grammatica</i>	1 Afleidingen (1)	157
		2 Afleidingen (2)	158
		3 Samenstellingen	159
C	<i>Lezen</i>	1 Plattegrond: <i>Openluchtmuseum Arnhem</i>	160
		2 Artikel: <i>Waarom lijkt de Kerstman op Sinterklaas?</i>	161
D	<i>Oefenen met lezen, woordenschat, grammatica en schrijven</i>	1 Leestekst: <i>De festivalcultuur</i>	162
		2 Woordenschat + audiotekst 24	163
		3 Uitdrukkingen: <i>de hals</i>	167
		4 Oefenen met grammatica uit dit hoofdstuk	168
		5 Herhaling: vaste voorzetsels, bij-,voegwoorden tijd	169
		6 Schrijven: persoonlijke tekst	171
		7 Woorden leren	171
		8 Leren: hoofdstuk 9 – 12	171
	Antwoorden bij de oefeningen		172
	Lijst van frequent gebruikte onregelmatige werkwoorden		190
	- geordend op infinitief		190
	- geordend op verleden tijd		192
	- geordend op voltooid tijd		194
	Lijst van vertaalde grammaticale termen (Engels, Spaans, Duits, Frans)		195
	Alfabetische woordenlijst (alle woorden uit teksten D1 en woordenlijsten D2)		197

Inleiding

Vlot Nederlands: de taal leren op niveau B1-naar B2

Vlot Nederlands is een methode NT2 voor (jong)volwassenen op niveau B1 - naar B2. In het CEFR, het Europees Referentiekader dat de niveaus beschrijft waarop mensen een vreemde of tweede taal beheersen, zijn A1 en A2 beginnersniveaus en B1 en B2 gevorderdenniveaus. Met niveau C wordt het niveau van *near natives* ('bijna-moedertaalsprekers') aangeduid. Oefenmateriaal voor A1 en A2 is te vinden in de methode *Nederlands nu!* (of: *Learn Dutch now!*) van de auteur van deze methode, uitgegeven door Van Dorp Educatief.

Op niveau B1 druk je je nog niet foutloos uit, maar je hebt al wel een goede basiskennis opgebouwd. Waar taalleerders op niveau A nog veel steun nodig hebben van Nederlandse gesprekspartners, herkennen gevorderde taalleerders hun eigen 'fouten' vaak al en proberen ze zichzelf te verbeteren. Ook is de woordenschat op het B-niveau al groter dan op niveau A en experimenteren sprekers met complexere zinnen.

Groepswerk en huiswerk

Vlot Nederlands omvat 12 hoofdstukken. De onderdelen A, B en C doe je in groepsverband onder begeleiding van een docent of taalcoach, dus tijdens een les. De gezamenlijke oefeningen worden aangeduid met het symbool .

Onderdeel D is huiswerk: deze oefeningen en opdrachten doe je buiten de les. Vragen over het huiswerk kun je tijdens de volgende les stellen. Je kijkt het D-onderdeel thuis zelf na, dus *niet* tijdens de volgende les. De antwoorden vind je achterin dit boek.

Om goed mee te kunnen doen in de groepsles, moet je het huiswerk voor die les hebben gedaan. Besteed dus voldoende tijd aan je huiswerk (per hoofdstuk 3 tot 4 uur). Als je je niet goed voorbereidt, benadeel je niet alleen jezelf, maar ook je groepsleden.

Zo veel mogelijk aandacht voor spreek- en gespreksvaardigheid tijdens de les

Tijdens de lessen oefen je jouw luister- en leesvaardigheid met verschillende soorten teksten en verbeter je je spreek- en gespreksvaardigheid door middel van oefeningen en kleine spreekbeurtjes. De docent geeft feedback op je spreek- en gespreksvaardigheid. Daarnaast komen er tijdens elke les enkele onderwerpen uit de grammatica aan de orde, die je helpen om langere en complexere zinnen te maken.

Huiswerk

Tijdens het huiswerk maken, oefen je met woorden die in een leestekst zijn aangeboden. Daarnaast pas je de grammaticaregels uit het hoofdstuk toe en leer je een aantal Nederlandse uitdrukkingen. Ook maak je schrijfopdrachten met verschillende tekstsoorten. Deze opdrachten mail je naar je docent of lever je tijdens de volgende les op papier in.

Systematisch werken aan je woordenschat

Om een nieuw woord echt op te nemen in je woordenschat, moet je het 5 tot 7 keer op verschillende manieren hebben gebruikt. Sla daarom geen D-oefeningen over en reserveer voldoende tijd voor je huiswerk. Om vast te stellen of je de aangeboden woorden echt kent, begint elk nieuw hoofdstuk met een korte mondelinge of schriftelijke overhoring (woordtoets). Je laat zien dat je de woorden kunt spellen, weet wat de woorden betekenen (je kunt synoniemen en omschrijvingen geven) en dat je tegenstellingen kent van de woorden, als dat relevant is. Ook moet je zinnen kunnen maken met de woorden die je hebt geleerd. *Let dus tijdens het leren van alle woorden op spelling, betekenis, tegenstelling (eventueel) en gebruik.*

Formatieve toetsen, summatieve toets en assessment

Na elke vier hoofdstukken is er een schriftelijke formatieve toets. Aan het eind van de cursus kunnen een summatieve toets en een gespreksvaardigheidsassessment worden afgenomen.

Nederlands overal om je heen

Een taal leer je vooral in de praktijk, door toe te passen wat je hebt geleerd. Probeer dus zo veel mogelijk Nederlands met Nederlanders te praten. Wees niet bang om fouten te maken. Het is vanzelfsprekend dat je niet onmiddellijk perfect Nederlands spreekt. En juist van fouten en verbeteringen kun je veel leren. Zeg duidelijk tegen Nederlanders dat ze je helemaal niet helpen door Engels met je te praten. Vraag ze om niet te snel te praten.

Daarnaast helpt het om regelmatig naar Nederlandse televisieprogramma's te kijken (bijvoorbeeld *soaps*, maar ook nieuws en actualiteitenrubrieken) en naar Nederlandse liedjes te luisteren. Ook al begrijp je misschien niet alles wat je hoort, het luisteren maakt je in elk geval vertrouwd met de uitspraak van het Nederlands.

Je leesvaardigheid vergroot je door kranten, tijdschriften, strips en (kinder)boeken te lezen. Ga eens naar de openbare bibliotheek. Daar zijn eenvoudige leesboekjes voor volwassen NT2-leerders te vinden. Uit supermarkten kun je vaak gratis tijdschriften over producten meenemen. De teksten in deze tijdschriften zijn, net als de teksten in gratis huis-aan-huisbladen, gemakkelijk om te lezen.

Gebruik je tijd efficiënt

Huiswerk maken is effectiever als je het niet allemaal in één keer doet. Je kunt beter elke dag één of twee oefeningen doen, dan al je huiswerk op één avond. Probeer daarnaast geen groepslessen te missen.

Woordenboek

Een goed woordenboek voor mensen die Nederlands leren is *Van Dale's Basiswoordenboek*. Het is speciaal voor anderstaligen geschreven. Het is verkrijgbaar in een goedkope pocketeditie met audio-cd (met de uitspraak van de woorden).

Antwoorden, vertaalde termen, onregelmatige werkwoorden en woordenlijst

Achterin dit boek vind je de antwoorden bij de oefeningen. Tip: kopieer de antwoordbladen, zodat je ze los naast je boek kunt leggen als je het huiswerk nakijkt.

Ook is er een lijst van frequent gebruikte onregelmatige werkwoorden, gerangschikt op infinitief, verleden en voltooid tijd. Zo kun je snel opzoeken van welke infinitief een werkwoordsvorm komt. Verder is er een lijst met vertaalde grammaticale termen (Engels, Spaans, Frans en Duits). Helemaal aan het eind van het boek vind je een alfabetische lijst van de woorden uit de teksten D1 en woordenlijsten D2. Achter deze woorden staat in welk(e) hoofdstuk(ken) de woorden zijn behandeld.

Wees actief

Een taal leren is een actief proces: kom naar de lessen en neem de tijd voor je huiswerk. Als je echt tijd investeert in de taal, dan zul je merken dat het praten steeds beter gaat, omdat je je zekerder voelt. Gebruik dus je Nederlands wanneer je maar kunt. Een actieve opstelling helpt echt om snel vlotter Nederlands te spreken, te schrijven, te verstaan en te begrijpen.

Veel succes en plezier gewenst met *Vlot Nederlands!*

Groningen, juli 2018
Fros van der Maden

1 Het lage land bij de zee

A Luisteren, spreken en gesprekken voeren

A1 Kennismaken

- ☞ Interview elkaar in tweetallen. Maak aantekeningen van de antwoorden. Vervolgens stellen jullie elkaar kort voor aan de hele groep.

Vragen

- 1 Hoe heet je?
- 2 Uit welk land kom je?
- 3 Hoe lang ben je al in Nederland?
- 4 Vertel eens iets over jezelf (hobby's, sport, kinderen, huis enzovoort).
- 5 Werk je of studeer je? Zo ja, wat voor werk of studie?
- 6 Heb je al eerder een cursus Nederlands gevolgd?
Zo ja, waar en hoe lang? Met welke boeken heb je gewerkt?
- 7 Wat is het leukste of gekste Nederlandse woord dat je kent?

A2 Dialogo: Een praatje in de universiteitskantine

audiotekst 1

- ☞ In deze tekst hoor je twee mensen praten in de kantine van een universiteit.
- a Luister één keer naar de tekst. Lees de tekst *niet* mee.
Leg zo nodig iets over de tekst heen.
  - b Lees nu de vragen en luister nog een keer.
  - c Beantwoord in tweetallen *mondeling* de luistervragen.

Luistervragen

- 1 Uit welk land komt Jintao?
- 2 Hoe lang is Jintao in Nederland?
- 3 Waar doet Jintao onderzoek naar?
- 4 Waar is Jintao geboren?
- 5 Hoe heeft Jintao Nederlands geleerd?
- 6 Was Jintao wel eens eerder in Nederland geweest?
- 7 Hoe vindt Jintao het om in Nederland te zijn?

Praatje in de kantine van de universiteit

- Jintao* Hallo. Is deze stoel vrij?
- Pia* Ja hoor. Ga maar zitten. Studeer je hier? Ik heb je niet eerder gezien.
- Jintao* Ik werk hier pas sinds kort. Hiervoor deed ik mijn onderzoek in Utrecht aan de universiteit. Ik ben een jaar geleden naar Nederland gekomen om te promoveren in de sociologie.
- Pia* Wat spreek je al goed Nederlands! En waar gaat je onderzoek over?
- Jintao* Over Chinese immigranten in Nederland. Ik wil bijvoorbeeld weten hoeveel Chinezen hier wonen en waar ze wonen. Hoe verdienen ze hun geld, welke rollen hebben ze in de Nederlandse samenleving, welke verschillen zijn er tussen de generaties? Zulke vragen onderzoek ik.
- Pia* Interessant! Kom je zelf uit China?
- Jintao* Ik ben geboren en getogen in Beijing. Ik ben een zoon van een Chinese vader en een Nederlandse moeder. Mijn moeder heeft mij Nederlands geleerd. Mijn ouders hebben me tweetalig opgevoed. Ik was altijd al benieuwd naar Nederland. Toen kreeg ik de kans om hier onderzoek te doen. Ik vind het geweldig om hier een tijd te wonen en te werken. Ik was hier nog nooit geweest en ik had al zoveel over Nederland gehoord!
- Pia* Het lijkt me heel bijzonder om eindelijk het geboorteland van je moeder te leren kennen. Bevalt het je hier een beetje?
- Jintao* Zeker. Ik voel me hier net zo thuis als in Beijing. Zal ik me trouwens even voorstellen? Ik heet Jintao. En hoe heet jij?
- Pia* Ik heet Pia. Leuk om kennis met je te maken!

Het juiste woord: *Nederland* en *Nederlands*

Nederland (zonder -s) = de naam van het land, *Nederlands* = de taal + het adjectief

*Ik ben sinds een paar weken in **Nederland**. Ik heb **Nederlands** geleerd van mijn **Nederlandse** moeder.*

Leesvragen

- 1 Jintao vraagt of de stoel vrij is. Welk woord gebruik je als een stoel *niet* vrij is?
- 2 Welk Engels woord wordt vaak gebruikt in plaats van *onderzoek*?
- 3 Wat is *promoveren*?
- 4 Je spreekt over *immigranten* om mensen aan te duiden die in je land komen wonen. Hoe noem je mensen die uit je land vertrekken om in een ander land te gaan wonen?
- 5 Wat bedoelt Jintao met de *rollen* van Chinezen in de Nederlandse samenleving? Bedenk voorbeelden van rollen.
- 6 Jintao zegt dat hij *geboren en getogen* is in Beijing. Wat betekent dat?
- 7 Jintao is *tweetalig opgevoed*. Leg uit.
- 8 Met welke woorden zegt Pia dat ze het leuk vindt om Jintao te leren kennen?

A3 Formuleren: toestemming vragen en (niet) geven

Informeel: Is deze stoel **vrij**?

Mag ik binnenkomen?

Mogen we hier **misschien** even zitten?

Is inhalen hier **toegestaan**?

Is het goed als ik de deur **even** dicht doe?

Vindt u het goed als ik het raam open doe?

Formeel: **Heeft u er bezwaar tegen als** ik hier blijf?

Nee, sorry, deze stoel is **bezet**.

Ja hoor, kom maar binnen!

Natuurlijk.

Nee, inhalen is hier **verboden**.

Liever niet. Het is hier erg warm.

Ja hoor, **ga uw gang!**

Nee hoor, dat is prima.

**Vraag en geef (geen) toestemming.
Gebruik verschillende formuleringen.**

voorbeeld

Je wilt binnenkomen. *Mag ik even binnenkomen?
Natuurlijk!*

- 1 Je wilt weggaan.
- 2 Je wilt gaan zitten.
- 3 Je wilt het raam dichtdoen.
- 4 Je wilt iemand iets vragen.
- 5 Je wilt de muziek harder zetten.
- 6 Je wilt iets eten.
- 7 Je wilt het raam openzetten.
- 8 Je wilt iets drinken.
- 9 Je wilt even de pen gebruiken van een onbekende.
- 10 Je wilt je jas ergens ophangen.

B Grammatica

B1 kunnen, mogen, moeten en willen

	<u>kunnen</u>	<u>mogen</u>	<u>moeten</u>	<u>willen</u>
tegenwoordige tijd				
ik	kan	mag	moet	wil
je	kunt (kun je)	mag	moet	wilt (wil je)
hij	kan	mag	moet	<i>wil</i> (let op: géén -t!)
u	kunt	mag	moet	wilt
we	kunnen	mogen	moeten	willen
jullie	kunnen	mogen	moeten	willen
ze	kunnen	mogen	moeten	willen
verleden tijd				
ik	kon	mocht	moest	wilde
we	konden	mochten	moesten	wilden
voltooid tijd				
ik heb	gekund	gemogen	gemoeten	gewild
we hebben	gekund	gemogen	gemoeten	gewild

Zó kun je het ook zeggen:

Je moet = Je bent *verplicht* om (...) te ...

Je hoeft niet = Je bent niet *verplicht* om (...) te ...

Je mag = Het is *toegestaan* om (...) te ...

Je mag niet = Het is *niet toegestaan/verboden* om (...) te ...

1 Formuleer regels voor in het zwembad. Gebruik *moeten*, (*niet*) *hoeven*, (*niet*) *mogen* en/of de andere formuleringen hierboven.

voorbeeld (badkleding dragen) In het zwembad *moet* je badkleding dragen.
In het zwembad is het *verplicht om* badkleding *te* dragen.

- 1 je kleren laten hangen in de kleedhokjes
- 2 je spullen in een kluisje doen
- 3 een badmuts dragen
- 4 rennen
- 5 duiken in ondiep water
- 6 luisteren naar de badmeester
- 7 een zwembril dragen

2 Wat betekenen de pictogrammen?

Werk in tweetallen. Maak zinnen met *mogen*, *kunnen* en *moeten* en *verplicht*, *toegestaan* en *verboden*. Je hoeft de zinnen niet op te schrijven.

voorbeeld 1 Je *kunt* hier iets eten.

B2 twee infinitieven in de voltooiden tijd

In de voltooiden tijd gebruik je, in combinatie met een ander werkwoord, de infinitief van *kunnen*, *mogen*, *moeten* en *willen*. Er staan dan twee infinitieven aan het eind van de zin.

Hij moet wachten > Hij heeft **moeten** wachten niet : ~~gemoeten~~ wachten

Hetzelfde bij: *zullen*, *gaan*, *komen*, *blijven*, *laten*, *voelen*, *horen*, *zien*, *leren* en *helpen*

Hij blijft slapen > Hij is **blijven** slapen niet : ~~gebleven~~ slapen

☛ **Zet de zinnen in de voltooid tijd. Je hoeft de zinnen niet op te schrijven.**

- 1 We kunnen helpen.
- 2 Hij mag het examen doen.
- 3 De jongens gaan voetballen.
- 4 Ik leer zwemmen.

B3 toestemming of opdracht: van

De persoon na '**van**' geeft toestemming of opdracht:

Ik **mag van** de dokter geen zware dingen optillen.
Jullie **moeten van** de docent elke week voldoende tijd besteden aan het huiswerk.
Je hoeft **van** mij niet te blijven.

B4 hoeven

Op een vraag met '**moeten**' volgt een antwoord met '**hoeven + te**'.

Moet je werken?   Nee, ik **hoef niet te** werken

Je gebruikt daarbij een **negatief** woord: *niet, geen, niets, nooit, niemand, nergens* etc.

Je hoeft niets te zeggen.
We hoeven geen eten te koken.
De docent hoeft niemand te helpen.

☛ **Geef antwoord op de vragen. Je hoeft de zinnen niet op te schrijven.**

voorbeeld Moet je werken?   Nee, ik **hoef niet te** werken.

- 1 Moet je verhuizen?
- 2 Moet je een boek kopen?
- 3 Moeten jullie de toets maken?
- 4 Moet je medicijnen gebruiken?
- 5 Moeten jullie slaapzakken meenemen?

B5 laten

iemand een opdracht geven om iets voor je te doen = iets **laten** doen

Ik laat mijn haar knippen.
We laten ons huis verven.

☛ **Geef antwoord op de vragen. Je hoeft de zinnen niet op te schrijven.**

voorbeeld   Wat doe je bij de kapper?   Daar **laat** ik mijn haar knippen.

- 1 Wat doe je bij de fietsenmaker?
- 2 Wat doe je bij de schoenmaker?
- 3 Wat doe je bij de kleermaker?
- 4 Wat doe je bij de tandarts?
- 5 Wat doe je bij de opticien?

C1 Gedicht

- ☛ 1 De docent leest het beroemde gedicht 'Herinnering aan Holland' voor. Het gedicht gaat over het Nederlandse landschap. Lees mee.
2 Teken op een papier wat je leest in het gedicht. Je tekening hoeft niet mooi te zijn. Werk samen en vergelijk tekeningen.
3 Bespreek tot slot samen het gedicht.

Herinnering aan Holland

de herinnering = het terugdenken

Denkend aan Holland
zie ik brede rivieren
traag door oneindig
laagland gaan,

denkend = als je denkt

traag = langzaam, oneindig = zonder einde

rijen ondenkbaar
ijle populieren
als hoge pluimen
aan de einder staan;

ondenkbaar = je kunt het je niet voorstellen

ijl = dun, populier = naam van een hoge boomsoort

de pluim = de veer

de einder = de horizon

en in de geweldige
ruimte verzonken
de boerderijen
verspreid door het land,

geweldig = enorm, groot

verzonken = de huizen liggen laag in het land

verspreid = op verschillende plekken

boomgroepen, dorpen,
geknotte torens,
kerken en olmen
in een groots verband.

knotten = takken van wilgen (soort boom) wegsnoeien

olm = boomsoort (ook wel 'iep' genoemd)

een groots verband = een groot geheel

De lucht hangt er laag
en de zon wordt er langzaam
in grijze veelkleurige
dampen gesmoord,

damp = nevel, stoom, smoren = verstikken

en in alle gewesten
wordt de stem van het water
met zijn eeuwige rampen
gevreesd en gehoord.

het gewest = deel van het land

eeuwig = altijd durend, ramp = catastofe, moeilijkheid

vrezen = bang zijn

Hendrik Marsman (1936)

C2 Leestekst

📖 Lees samen de tekst. Beantwoord de vragen mondeling in tweetallen.

De kaart van Nederland

Nederland

Nederland is een klein land in West-Europa. *Neder* betekent beneden of laag. Het land ligt dan ook heel laag. Het ligt voor een groot deel onder de zeespiegel.

Een hoofdstad en een regeringsstad

Amsterdam is de hoofdstad van Nederland. Daar is het Koninklijk Paleis. De regeringsstad is Den Haag. Het regeringsgebouw heet het Binnenhof.

Provincies

Nederland heeft 12 provincies. De namen van de provincies staan op de kaart.

Grote steden

Amsterdam, Rotterdam, Den Haag liggen in het westen van het land. Deze drie grote steden noemen we samen met Utrecht de Randstad. Utrecht ligt in het midden van het land. Groningen, Leeuwarden en Assen liggen in het noorden van het land. Arnhem en Enschede liggen in het oosten van het land. Den Bosch en Maastricht liggen in het zuiden van het land.

Grenzen

In het zuiden grenst Nederland aan België, in het oosten ligt Duitsland. In het westen is de Noordzee.

Bevolking

Nederland is dichtbevolkt. Er wonen hier ruim 17 miljoen mensen. Per vierkante kilometer heeft Nederland meer dan 400 inwoners. De meeste mensen wonen in het westen van het land. In de provincies Noord-Holland en Zuid-Holland liggen ook de meeste steden. In het zuiden is de meeste industrie. In de noordelijke, oostelijke en zuidelijke provincies wonen minder mensen dan in het westen.

Natuur- en cultuurlandschap

In het noorden is veel *landbouw*. De boeren verbouwen bijvoorbeeld graan, aardappels en uien. Ook zijn er boerderijen met koeien, varkens, schapen en kippen. Het fokken van deze en andere dieren op de boerderijen heet *veeteelt*.

In het oosten en zuiden en in het midden van het land zijn veel bossen.

In Nederland zijn (bijna) geen bergen. Er is wèl veel water in Nederland. De rivieren, de kanalen en de zee zijn belangrijk voor de economie van het land. De Rijn, de Maas en de Waal zijn grote rivieren in ons land.

Vragen

- 1 Hoe komt Nederland aan zijn naam?
- 2 Welke stad is de hoofdstad van Nederland?
- 3 Ken je de namen van de hoofdsteden van de provincies? Schrijf ze op de kaart.
- 4 Welke land ligt ten westen van Nederland?
- 5 Waar wonen de meeste mensen en waar is het minder dichtbevolkt?
- 6 Wat is *veeteelt*? Omschrijf het woord in het Nederlands.
- 7 Welke namen van andere rivieren in Nederland dan Rijn, Maas en Waal ken je?
- 8 Welke andere Nederlandse woorden ken je voor waterwegen naast *rivier*?
- 9 In welke provincies ben je al geweest?
- 10 In welke grote Nederlandse steden ben je wel eens geweest?
- 11 Wat heb je in die steden gedaan?
- 12 Welke stad in Nederland vind je het leukst? Waarom?

HUISWERK

IK NEEM DE AFWAS TOCH OOK NIET MEE NAAR SCHOOL

Loesje

C3 Huiswerk in *Vlot Nederlands*

Heb je wel eens een 'Loesje' gezien? Een 'Loesje' is een grappige tekst op een poster ergens op een muur, bijvoorbeeld op straat, in een school of in een kantoor. De Loesje-tekst hierboven maakt een grapje over *huiswerk* en *huishoudelijk* werk, zoals de afwas.

Het huiswerk van *Vlot Nederlands* staat in onderdeel D. De D-oefeningen maak je thuis en kijk je thuis na. De antwoorden staan achterin dit boek.

Om goed mee te kunnen doen in de les en om écht veel nieuwe woorden te leren moet je je huiswerk goed doen. Neem er genoeg tijd voor: je hebt er per hoofdstuk 3 tot 4 uur voor nodig. Doen!

D Oefenen met lezen, woordenschat, grammatica en schrijven

D1 Vragen bij *De kaart van Nederland*

1 Lees de tekst *De kaart van Nederland* nogmaals en beantwoord de vragen.

1	Waarom heet Nederland <i>Nederland</i> ?	A Het land ligt laag. B Het land ligt aan zee.
2	De regeringsstad van Nederland is	A Amsterdam. B Den Haag.
3	De hoofdstad van Nederland is	A Amsterdam. B Den Haag.
4	Waar ligt de Randstad?	A in het westen van Nederland B in het oosten van Nederland
5	Waar wonen minder mensen?	A in het noorden en het oosten B in het zuiden en het westen

D2 Woordenschat

audiotekst 2

- 1 a Luister naar audiotekst 2 en lees mee. Herhaal elk woord. Welke woorden ken je niet?
b Luister nog eens naar audiotekst 2. Markeer de woorden die je nog niet kent. Zoek de gemarkeerde woorden op in de tekst en probeer de betekenis vast te stellen in de context.
c Lukt dit niet? Gebruik *Van Dales Pocketwoordenboek Nederlands als tweede taal*.

belangrijk	het gebouw	in het oosten van	de landbouw	vierkant
beneden	de grens	in het zuiden van	het paleis	verbouwen
de berg	grenzen aan	in het westen van	de regering	de zee
de bevolking	de handel	in het midden van	de rivier	de zeespiegel
de boerderij	de hoofdstad	de kaart	ruim	
de economie	de industrie	het kanaal	het schaap	
fokken	in het noorden van	koninklijk	de veeteelt	

2 Vul woorden in. Verander zo nodig de vorm. Gebruik elk woord één keer.

Kies uit: *belangrijk, beneden, berg, bevolking, duidelijk, economie, gebouw, hoofdstad, in het noorden van, in het zuiden van, kaart, regering, rivier, vierkant* en *zee*

- 1 Door de mist kan de automobilist de weg niet ..... zien.
- 2 Veel export kan positief zijn voor de ..... van een land.
- 3 Amsterdam is de ..... Nederland.
- 4 Groningen ligt ..... Nederland.
- 5 In dat oude ..... is sinds vorig jaar een hotel voor jongeren.
- 6 Het schilderij is niet rechthoekig, maar .....
- 7 De Rijn, de Maas en de Waal zijn grote .....
- 8 Het is erg ..... dat je de afspraak niet vergeet.
- 9 De ..... van Nederland groeit niet meer zo snel als vijftig jaar geleden.
- 10 Van een stad heb je een plattegrond, maar van een land een .....

- 11 Woon je ..... of boven in die flat?
- 12 Om de vier jaar kiezen de Nederlanders een nieuwe .....
- 13 Limburg ligt ..... Nederland.
- 14 Ik zwem liever in de ..... dan in een zwembad.
- 15 In Nederland zijn geen echte .....

3 Kijk niet naar de woorden bij nummer 2. Probeer uit je hoofd de woorden op te schrijven die bij de omschrijvingen horen.

- 1 alle fabrieken samen = ...
- 2 naast een ander land liggen = ...
- 3 een gebouw waarin een koning(in) woont = ...
- 4 de mensen die in een land wonen = ...
- 5 een waterweg die door mensen is aangelegd = ...
- 6 iets meer dan = ...
- 7 een bedrijf op het platteland waar bijvoorbeeld koeien worden gehouden of groenten worden verbouwd = ...
- 8 een vorm met vier gelijke zijden = ...
- 9 iets met muren, deuren, ramen en een dak = ...
- 10 het niveau van het zeewater = ...
- 11 het kopen en verkopen van producten = ...
- 12 de belangrijkste stad van een land = ...

4 Schrijf alle woorden op die je kent, die horen bij:

- 1 het land: .....
- .....
- 2 de boerderij: .....
- .....
- 3 de economie: .....
- .....

5 In de tekst komen de woorden voor vier soorten dieren voor. Weet je nog welke dieren? Welke andere Nederlandse woorden voor dieren ken je al?

.....

.....

Bespreek opdracht 4 en 5 aan het begin van de volgende les voor de woordentoets.

D3 Uitdrukkingen

Nederlanders gebruiken veel uitdrukkingen.

Je leert elk hoofdstuk drie uitdrukkingen over een deel van het lichaam.

thema: het hoofd

iets uit je hoofd leren

Schrijf je pincode van je bankpas niet op, maar *leer* hem *uit je hoofd*.

het hoofd boven water houden

Hij verdient erg weinig geld en de huur van zijn huis is heel hoog.

Hij kan *het hoofd* bijna niet *boven water houden*.

iets over het hoofd zien

Ze heeft vergeten om haar paraplu mee te nemen.

Ze had hem klaargezet, maar ze heeft hem *over het hoofd gezien*.

Vul de juiste uitdrukking in. Kies uit:

A uit je hoofd geleerd

B het hoofd bijna niet boven water houden

C over het hoofd gezien

1 Die mensen hebben tien kinderen en ze zijn allebei werkloos. Ze kunnen

.....

2 Ik heb mijn sportschoenen in de sportschool laten liggen. Tussen al die kleren en

schoenen in de kleedkamer heb ik ze .....

3 Heb je de woorden van de leestekst al .....

..... ? Volgende les krijgen we een woordtoets.

D4 Oefenen met grammatica uit dit hoofdstuk

1 Vul de juiste vorm in van *kunnen*, *mogen*, *moeten* of *willen*.

voorbeeld Het verkeerslicht staat op rood, dus je *moet* stoppen.

1 We ..... niet komen, want we hebben vanavond een andere afspraak.

2 Hij is allergisch voor chocola, dus hij ..... dit toetje niet.

3 Ze ..... die computer graag kopen.

4 Ik wil wel naar de film, maar ik ..... werken.

5 Je ..... hier niet harder dan 60 kilometer per uur rijden.

6 Jullie ..... op tijd komen, want anders missen we de trein!

7 Hij ..... van zijn dokter meer fruit eten.

8 Ik ..... helaas geen Russisch verstaan.

9 ..... je al zwemmen, of moet je het nog leren?

10 Je ..... me even helpen, want ik kan deze tas niet alleen dragen.

11 De hond heeft dorst. Hij ..... graag een beetje water.

2 Zet de werkwoorden in de zinnen.

voorbeeld	willen	Ik <i>leer</i> de woorden.	Ik <i>wil</i> de woorden <i>leren</i> .
1 willen		Ik blijf thuis.	.....
2 moeten		U parkeert uw auto hier.	.....
3 mogen		Ze blijft op school.	.....
4 kunnen		Hij kookt lekker.	.....
5 laten		We verbouwen ons huis.	.....
6 willen		Koopt hij een nieuwe fiets?	.....
7 moeten		Je maakt je huiswerk.	.....
8 mogen		Ik eet geen zout.	.....
9 kunnen		Je zingt mooi!	.....
10 laten		Hij plakt zijn fietsband.	.....

3 Zet de zinnen in de voltooid tijd.

voorbeeld	Hij <i>kan</i> ons <i>helpen</i> .	Hij <i>heeft</i> ons <i>kunnen helpen</i> .
1	Ik zie haar lopen.	.....
2	Het kleine jongetje leert fietsen.	.....
3	Hij helpt ons schoonmaken.	.....
4	We gaan slapen.	.....
5	Ik kom werken.	.....
6	Ze laat haar paraplu liggen.	.....

D5 Herhaling: vergelijken en 't ex-kofschip

1 Weet je het nog? Om te vergelijken gebruik je '-er' en 'het ...-st': groter - het grootst
Bij verschillen gebruik je 'dan' en bij overeenkomsten 'even/net zo ... als'.
Voeg 'd' in als het adjectief eindigt op 'r': zwaar - zwaarder - het zwaarst
Ken je de onregelmatige vormen nog? Schrijf op:

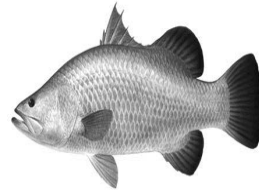
1 goed > ..... > .....   3 weinig > ..... > .....
2 veel > ..... > .....   4 graag > ..... > .....

Maak zinnen waarin je de drie zaken vergelijkt. Kies je eigen volgorde.
Lever de zinnen de volgende les in of mail ze naar je docent.

voorbeeld   kruipen, lopen, rennen   *Lopen gaat sneller dan kruipen, maar rennen gaat het snelst.*

- 5 appels, peren, bananen
- 6 mannen, vrouwen, kinderen
- 7 Parijs, Rome, Barcelona
- 8 kaarten, dammen, schaken
- 9 faxen, mailen, bellen
- 10 Europa, Afrika, Azië

- 11 krokodil, nijlpaard, vis
- 12 thee, koffie, chocolademelk
- 13 zwemmen, fietsen, hardlopen
- 14 je eigen land, België, Nederland

2 Weet je het nog? Regelmatige werkwoorden met 't', 'x', 'k', 'f', 's', 'ch' of 'p' in de infinitief voor '-en' krijgen stam+te en ge+stam+t. Voorbeeld: kuss-en / kuste / gekust. De overige regelmatige werkwoorden krijgen stam+de en ge+stam+d. Voorbeeld: reiz-en / reis / reisde / gereisd. Let goed op de spelling van de stam: 'z' wordt 's' (reizen > reis+de), 'v' wordt 'f' (leven > leef+de), dubbele medeklinker wordt enkele (pakken > pak / pak+te), enkele medeklinker verdubbelt (wonen > woon+de). Zet geen 'ge-' voor het voltooid deelwoord als het werkwoord begint met 'be-', 'ge-', 'her-', 'ont-', 'ver-', 'mis-'.

Zet de zinnen met regelmatige werkwoorden in de verleden en de voltooid tijd.

voorbeeld De koningin wuift naar het publiek. *Ze wuifde naar het publiek.*
(wuiven=zwaaien) *Ze heeft naar het publiek gewuifd.*

- 1 Mimouna pakt een koekje. ....
- 2 Bas aait de zwarte kat. ....
- 3 Hij antwoordt niet. ....
- 4 Bob verhuist naar Brussel. ....
- 5 Deze vlinder leeft maar één dag. ....
- 6 Iris waxt haar benen. ....
- 7 Het plan mislukt. ....
- 8 Diégo danst met Karina. ....
- 9 Carmen kruidt de salade. ....
- 10 Ali print een brief. ....

D6 Schrijven: e-mail

Een Nederlandse vriend(in) van jou gaat op vakantie in een land dat jij goed kent. Hij/Ze heeft je om informatie en tips gevraagd.

Schrijf je vriend(in) een e-mail met deze onderdelen:

- 1 aanhef (Beste ..., Lieve ...) + waarom je de mail schrijft
- 2 de belangrijkste informatie over het land (klimaat, landschap, gewoonten etc)
- 3 minimaal 3 tips (Ik zou zeker naar ... gaan, want ... / Je moet niet ..., want ...)
- 4 een wens tot slot
- 5 afsluiting (Hartelijke groet, / Veel liefs, ...) + je naam

Lever je tekst de volgende les in of mail hem naar je docent.

Tips voor schrijfopdrachten

- 1 Maak je schrijfopdrachten op de computer en mail ze aan de docent.
- 2 Als je met de hand schrijft, laat dan steeds tussen de regels een regel wit voor correctie en feedback.
- 3 Bewaar al je schrijfwerk en bekijk af en toe de feedback opnieuw; dat is heel leerzaam.
- 4 Maak op je computer een speciale map aan voor je schrijfwerk.

D7 Woorden leren

Over de woorden van D2 krijg je in de volgende les een korte mondelinge of schriftelijke woordtoets.

Gebruik de vragen hieronder bij het leren van de woorden van D2:

1 Hoe spel ik het woord?

voorbeeld: koninklijk (niet: ~~kon~~inglijk)

2 Ken ik een synoniem of kan ik het woord omschrijven?

voorbeeld: bevolking = de mensen die in een land wonen

3 Heeft het woord een tegenstelling?

voorbeeld: belangrijk - onbelangrijk

4 Hoe gebruik ik het woord in een zin?

voorbeeld: grenzen aan: Nederland grenst aan Duitsland en België.